

Boeren op een Kruispunt

duiding

'Alles is eindig'

🕒 1 FEBRUARI 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:53

Lees meer over:

Dossier

De vzw Boeren op een Kruispunt (BoeK) begeleidt al vijf jaar boeren en tuinders die het moeilijk hebben. Het BoeK-team deed daarbij heel wat ervaring op, die niet alleen voor collega's in nood interessant is.

De voorbije vijf jaar gingen medewerkers van de vzw Boeren op een Kruispunt (BoeK) bij zowat 1200 Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven langs. De vzw bemant een gratis telefoonnummer 0800/99 138 en biedt kosteloze bijstand in de vorm van allround-begeleiding en doorverwijzing. De vijf BoeK-medewerkers, allemaal gepokt en gemazeld in de sector, werken hiervoor nauw samen met zeven psychologen en een netwerk van een dertigtal opgeleide vrijwilligers.

Multi-domein hulp

Lees ook:

Hoe herken je signalen bij jezelf en je omgeving?

'De problemen waarmee wij dagelijks geconfronteerd worden, zijn zeer uiteenlopend', vertelt BoeK-directeur Riccy Focke. 'En we kunnen geen wonderen verrichten. Wat wij doen, is eerst luisteren, met kennis van de sector als achtergrond. Volgens onze missie bieden we een multi-domein begeleiding die als katalysator dient om gespecialiseerd advies om te kunnen zetten in actie. Op heel wat landbouwbedrijven worden adviezen niet opgevolgd omdat er andere knelpunten zijn buiten het gezichtsveld van de bestaande omkadering. Wij proberen die knelpunten te vinden en uit te schakelen. Met multi-domein bedoel ik dat we op alle terreinen steun bieden: psycho-sociaal, bedrijfstechnisch, familiaal. Soms vinden we snel een uitweg. Soms komen we in crisissituaties terecht waarbij algemene hulpverlening van buiten de sector nodig is.'

‘De kracht van een peloton is dat men er elkaar nog helpt. En dat men leert van collega’s.’

Een korte bekentenis: de media – jawel, ook wij in Landgenoten – brengen vooral succesverhalen uit de land- en tuinbouw. Terwijl die verhalen niet altijd leerzamer zijn dan de doorsnee situatie. ‘Niemand is perfect, maar mensen praten niet graag over hun mindere kanten’, knikt Riccy. ‘Ik vergelijk ondernemen, in de landbouw of daarbuiten, met topsport. Het is veeleisend en er is een beperkt aantal toppers dat op een groot peloton steunt. Waar het niet eens slecht toeven is. Veel renners zijn zeer gelukkig in het peloton en hebben er een langere carrière dan hun kopman. De kracht van dat peloton is dat men er elkaar nog helpt. En dat men er leert van collega’s die, om welke reden ook, een tijdje achterin bengelen.’

Zwaktes tonen is sterk

Lees ook:

Laat in je kookpotten kijken

De directeur van BoeK pleit voor meer openheid over problemen en meer solidariteit in de land- en tuinbouw. En voor het besef dat alles eindig is. Riccy: ‘Zoals de dood hoort bij het leven, moeten we bij de oprichting en uitbouw van een landbouwbedrijf ook denken aan een mogelijk einde of ingrijpende verandering. In ons hoofd en op papier. Vermijd samenuitbatingsvoorwaarden die tien jaar niet aangepast worden, herbekijk de verdeling van je huwelijksvermogen om de paar jaar. Denk op tijd aan het einde van je actieve loopbaan. Ken je sterktes en zwaktes en weet welke andere professionele mogelijkheden je hebt. Een plan B is geen zwakte, maar een troef die rust scheidt voor je huidige activiteiten.’

‘Hoe groot is de kans dat je de eerste bent in Vlaanderen met een bepaald probleem?’

De aanpak van BoeK verschilt van situatie tot situatie, maar een paar principes komen volgens Riccy vaak terug. ‘Als je beseft dat je levenssituatie niet goed is, moet je iets veranderen. We zijn hier om gelukkig te zijn. Sommigen blijven tobben en zien alleen hun probleem, en niet meer alles wat wel nog goed functioneert. Dan zeggen wij: hoe groot is de kans dat je de eerste bent in Vlaanderen met een bepaald probleem?’

Veranderen is het stoppen van een oude situatie. Laat ons nagaan wat wel nog goed is. We bekijken daarna hoe we de gewenste situatie kunnen bereiken. Stap voor stap. Rekening houdend met de mogelijkheden en de beperkingen. In een vaardigheidsmatrix maken we een overzicht van wat je graag doet en wat je goed kunt. We brengen de materiële mogelijkheden in kaart. En we gaan op zoek naar steunpunten. Zijn er bijvoorbeeld nog familieleden, collega's of vrienden die we op weg naar de volgende stap kunnen inschakelen.'

7 managers in één

Lees ook:

Gebruik de kennis van Boeren op een Kruispunt

Zijn er tot slot pijnpunten die bij het merendeel van de adviesvragers terugkeren? Riccy: 'De meeste boeren kunnen heel hard werken. Maar je moet ook efficiënt kunnen werken, kunnen organiseren en nog zo veel meer. Je moet kunnen onderhandelen bij aan- en verkoop. Je moet een geloofwaardig verhaal hebben tegenover leveranciers en afnemers. Je moet technische topprestaties kunnen neerzetten. Je moet aan afvalbeheer doen. Je moet personeel managen, dat ook nog eens vaak uit vele buitenlanders bestaat. Wie familie of vrijwilligers inzet, moet overigens beseffen dat je dat alleen tijdelijk kunt. Je moet ook je financiën kunnen beheren: genoeg investeren maar toch tegen een stootje kunnen. Je moet weten wat er fiscaal het best is voor je bedrijf. Kunnen inschatten wie wel en wie niet volledig achter je staat. En ook nog eens privé alles gesmeerd laten lopen. Geef toe, onze landbouwers zijn echte evenwichtskunstenaars die recht hebben op een vangnet als het misgaat.'

Getuigenis: 'Geen schrik voor het kruispunt'

In het leven moet je keuzes maken. En die zijn soms niet makkelijk. Door een samenloop van omstandigheden kwam Paul eind 2007 in contact met Boeren op een Kruispunt.

Vandaag blikt hij tevreden terug op de weg die hij heeft afgelegd.

Paul werd geboren in een landbouwgezin. Op school koos hij voor landbouw en hij nam het bedrijf van zijn ouders over. Na de overname volgde de ene investering na de andere. Samen met zijn vrouw bouwde hij het bedrijf uit tot een mooi gesloten varkensbedrijf met 180 zeugen en nog wat akkerbouw. Ondertussen doken de varkenspest en de dioxinecrisis op. Toen Paul en zijn vrouw zagen welke nieuwe wetten, mestkosten, stijgende veevoederprijzen, enzovoort er op hen afkwamen, zagen ze dat het zo niet langer ging.

Iets genetisch

Paul koos voor verandering, zelfs een zeer drastische verandering: hij verkocht op zijn veertigste zijn bedrijf en werkt nu als technisch verantwoordelijke in een woon- en zorgcentrum voor ouderen. Paul: 'Hoewel Boeren op een Kruispunt heel wat collega's helpt om hun bedrijf op de rails te krijgen, heb ik de knop radicaal omgedraaid. Ik heb zelfs geen landbouwactiviteit meer in bijberoep en ik woon in het dorp. Onze zoon volgt wel de richting tuinbouw – dat is allicht genetisch bepaald. We zien wel wat hij later wil doen.'

'Als landbouwer beschik je over veel vaardigheden die waardevol zijn op de arbeidsmarkt.'

Even terug naar de moeilijke beslissing eind 2007. Op een bepaald punt moet je de economische feiten bekijken en een beslissing nemen, legt Paul uit. 'Dat is niet makkelijk, want er speelt heel veel op dat moment. Je voelt de sociale druk van je omgeving. Verwachtingen, die al dan niet uitgesproken worden. Je moet komaf maken met het toekomstbeeld dat je zelf voor ogen had. En je weet niet wat er volgt. Het is een zeer onzekere tijd. Ga ik een job vinden? Wat voor job kan ik doen? Zal ik het wel gewoon worden om voor een baas te werken?'

Onderschat potentieel

Lees ook:

Word vrijwilliger bij Boeren op een Kruispunt

'Als er één ding is dat ik absoluut wil meegeven, is het dat je als land- en tuinbouwer veel kunt', aldus Paul. 'Boeren onderschatten zichzelf. Terwijl ze meestal wel iets kennen van elektriciteit, van schrijnwerk, van loodgieterij, van vergunningen aanvragen, van omgaan met mensen of een team aansturen. Als boer heb je budgetten leren beheren. Zelfstandig leren werken. Hard leren werken. Dat zijn allemaal kwaliteiten die zeer waardevol zijn op de arbeidsmarkt.'

Hoewel het op bepaalde vlakken wennen was, is Paul nu zeer tevreden met zijn nieuwe leven. 'Het heeft mijn leven ook verrijkt. Het is zoals met alles in het leven: als je ergens voor kiest, moet je er ten volle voor gaan. Ik stuur intussen andere mensen aan, geef vormingen rond veiligheid en welzijn en maak iedere week deel uit van de bouwvergadering als preventieadviseur. Samen met mijn vrouw en zoon wonen we nu nog steeds in hetzelfde dorp. We kochten er een bescheiden woning met een kleinere tuin. Maar dat materiële is niet waar het in het leven echt om gaat..'

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page:
<https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra